

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU, Euratom) 2023/2825

od 12. prosinca 2023.

o uspostavi mehanizama za upravljanje i provedbu Unijinih operacija uzimanja zajmova i upravljanja dugom u okviru diversificirane strategije financiranja te povezanih operacija davanja zajmova

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,

uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 220.a,

budući da:

- (1) Uredbom (EU, Euratom) 2022/2434 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ izmijenjena je Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 („Financijska uredba“) utvrđivanjem diversificirane strategije financiranja kao jedinstvene metode financiranja za provedbu operacija uzimanja zajmova i upravljanja dugom koje provodi Komisija. Članak 220.a Financijske uredbe primjenjuje se na programe financijske pomoći za koje temeljni akti stupaju na snagu 9. studenoga 2022. ili nakon tog datuma. Diversificirana strategija financiranja ne primjenjuje se na postojeće programe, u okviru kojih bi se operacije uzimanja i davanja zajmova i dalje trebale provoditi primjenom tradicionalne uzajamne metode (*back-to-back*) u skladu s člankom 220. Financijske uredbe. Uzajamna metoda iznimno se može primjenjivati i na nove programe financijske pomoći i primjenjuje se na sve programe Euratoma.
- (2) U skladu s člankom 220.a Financijske uredbe Komisija uspostavlja potrebne mehanizme za provedbu diversificirane strategije financiranja. Ti mehanizmi trebali bi obuhvaćati okvir upravljanja, postupke upravljanja rizicima i metodologiju za raspodjelu troškova, kojima bi se trebalo osigurati da sve troškove Unije povezane s financijskom pomoći snosi zemlja korisnica. Stoga je potrebno utvrditi mehanizme koji se primjenjuju na operacije uzimanja zajmova i upravljanja dugom koje Komisija provodi u okviru diversificirane strategije financiranja i na povezane operacije davanja zajmova.
- (3) Diversificiranu strategiju financiranja Komisija je prvi put primijenila za operacije uzimanja zajmova u okviru instrumenta NextGenerationEU („NGEU“), privremenog instrumenta Unije za potporu gospodarskom oporavku od krize uzrokovane bolešću COVID-19. To je omogućilo uspješnu mobilizaciju sredstava za bespovratnu potporu i zajmove na temelju Uredbe (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ i drugih programa Unije iz članka 2. stavka 2. Uredbe Vijeća (EU) 2020/2094 ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ SL L 193, 30.7.2018., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>.

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) 2022/2434 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. prosinca 2022. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 u pogledu uspostave diversificirane strategije financiranja kao opće metode uzimanja zajmova (SL L 319, 13.12.2022., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj>).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433I, 22.12.2020., str. 23., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj>).

- (4) Model upravljanja i postupci potrebni za provedbu diversificirane strategije financiranja u okviru NGEU-a uspostavljeni su u skladu s Provedbenom odlukom Komisije C(2021) 2502 ⁽⁵⁾. Ti mehanizmi uključuju, među ostalim, okvir upravljanja, postupke upravljanja rizicima i postupke usklađivanja. Metodologija za raspodjelu troškova utvrđena je u Provedbenoj odluci Komisije (EU, Euratom) 2022/2545 ⁽⁶⁾. Mehanizme za provedbu diversificirane strategije financiranja u skladu s člankom 220.a Financijske uredbe primjereno je temeljiti na modelu upravljanja za NGEU.
- (5) Premda bi se ova Odluka trebala primjenjivati uglavnom na operacije koje se provode u okviru diversificirane strategije financiranja, neke u njoj utvrđene mehanizme primjereno je proširiti i na operacije koje se provode primjenom uzajamne metode. Tim bi se pristupom osigurala dosljednost među različitim programima, u mjeri u kojoj je to primjenjivo. Zajamčila bi se i obuhvaćenost svih operacija pravilima najvišeg standarda, u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. To bi trebalo vrijediti za mehanizme koji se odnose na postupke upravljanja rizicima i usklađivanja.
- (6) U godišnjoj odluci o uzimanju zajmova trebali bi se utvrditi elementi planiranih operacija uzimanja zajmova i upravljanja dugom te odobriti operacije upravljanja likvidnošću za razdoblje od jedne godine. Trebale bi se primjerice odrediti dimenzije operacija uzimanja zajmova i upravljanja dugom koje treba provesti radi utvrđivanja ukupne izloženosti proračuna Unije i korisnika zajmova. Stoga bi se u njoj trebao utvrditi raspon maksimalnih iznosa izdavanja dugoročnog financiranja za sve svrhe, maksimalni nepodmireni iznos kratkoročnog financiranja, maksimalno prosječno dospjeće Unijina dugoročnog financiranja, ograničenje konačnog nepodmirenog iznosa po izdanju i, ako je primjenjivo, maksimalni iznos izdanja Komisije koji se može držati za vlastiti račun i koji se može upotrijebiti kao dodatni izvor financiranja ili za potporu sekundarnom tržištu. U godišnjoj odluci o uzimanju zajmova trebalo bi se odobriti i ulaganje novčanih sredstava koja premašuju ona potrebna za isplate u instrumente tržišta novca.
- (7) Kako bi se zajamčila dostupnost potrebnih sredstava za ispunjavanje obveza u okviru povezanih programa financijske pomoći kad one dospiju na naplatu, operacije uzimanja zajmova i upravljanja dugom u okviru diversificirane strategije financiranja trebale bi se provoditi na temelju dvogodišnjih planova financiranja. Planovi financiranja pružili bi okvir za te operacije tijekom tog razdoblja upućivanjem na plaćanja koja se moraju izvršiti radi provedbe povezanih programa u sljedećem semestru i nadolazećim razdobljima. Uspostavom plana financiranja trebala bi se stoga osigurati povezanost s očekivanim potrebama za plaćanjem na višegodišnjoj osnovi kako bi se operacije financiranja neometano planirale i organizirale. Primitcima od uzimanja zajmova namijenjenima zadovoljavanju očekivanih potreba za plaćanjem u nadolazećim razdobljima može se upravljati putem operacija upravljanja likvidnošću. Plan financiranja trebao bi se uspostaviti na temelju ograničenja i odobrenja utvrđenih u godišnjoj odluci o uzimanju zajmova i služi kao osnova za obavješćivanje sudionika na tržištu o okvirnim planovima financiranja u predstojećem razdoblju.
- (8) Zahvaljujući utvrđivanju indikativnog maksimalnog iznosa zajmova koji u pravilu obuhvaća razdoblje od šest mjeseci i uspostavi nekih drugih ključnih parametara planiranih operacija planom financiranja osigurala bi se i veća predvidljivost izdanja te bi se pritom zadržala fleksibilnost i osigurala transparentnost na tržištima. Ciljanoj bazi ulagatelja potrebne su informacije o budućim izdanjima i naznaka o rokovima kako bi mogli planirati svoja ulaganja. Komisija može ostvariti povoljnije rezultate i smanjiti rizik od manjka likvidnosti zahvaljujući svojoj sposobnosti da optimizira strukturu uzimanja zajmova putem transakcija na tržištu novca i operacija upravljanja dugom tijekom provedbe planova financiranja.

⁽⁵⁾ Provedbena odluka Komisije od 14. travnja 2021. o uspostavi potrebnih aranžmana za upravljanje operacijama zaduživanja u skladu s Odlukom Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 i za operacije pozajmljivanja u vezi sa zajmovima odobrenima u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća.

⁽⁶⁾ Provedbena odluka Komisije (EU, Euratom) 2022/2545 od 19. prosinca 2022. o uspostavi okvira za raspodjelu troškova povezanih s operacijama uzimanja zajmova i upravljanja dugom u okviru diversificirane strategije financiranja (SL L 328, 22.12.2022., str. 123., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2545/oj).

- (9) Godišnja odluka o uzimanju zajmova i plan financiranja trebali bi Komisiji služiti kao osnova za obavješćivanje Europskog parlamenta i Vijeća u skladu s člankom 220.a stavkom 2. Financijske uredbe te za komunikaciju s tržištima i javnošću. Nadalje, Komisija bi Europski parlament i Vijeće trebala sveobuhvatno i redovito izvješćivati o svim aspektima svoje strategije uzimanja zajmova i upravljanja dugom, u skladu s člankom 220.a stavkom 2. Financijske uredbe.
- (10) Utvrđivanje točnih i smislenih planova financiranja u okviru diversificirane strategije financiranja ovisi o redovitom i pravodobnom priopćavanju informacija od strane dužnosnika za ovjeravanje odgovornih za provedbu programa financijske pomoći u odgovarajućim rokovima i u granicama iznosa potrebnih za očekivana odobrenja plaćanja. Te informacije trebalo bi priopćiti Glavnoj upravi za proračun, kao odgovornoj službi za utvrđivanje i provedbu planova financiranja, putem Komisijina alata za financijsko predviđanje.
- (11) U okviru diversificirane strategije financiranja trebali bi se nastojati postići najpovoljniji financijski uvjeti za Uniju, i to dobrim planiranjem i nesmetanim izvršenjem transakcija pod najboljim mogućim uvjetima u prevladavajućim tržišnim okolnostima. S obzirom na potrebu da se prikupe financijska sredstva kako bi se omogućile isplate za odgovarajuće programe, Komisija ima ograničeno diskrecijsko pravo u pogledu rokova tržišnih transakcija. Diversificirana strategija financiranja Komisiji osigurava veći izbor tehnika financiranja, uključujući kratkoročno financiranje, pa bi mogla smanjiti rizik izvršenja na tržištu kada je to potrebno radi prikupljanja sredstava u nepovoljnijim tržišnim okolnostima.
- (12) Instrumenti financiranja u okviru diversificirane strategije financiranja trebali bi, među ostalim, uključivati različite vrste referentnih obveznica i kratkoročnih obveznica EU-a. Operacije uzimanja zajmova u okviru diversificirane strategije financiranja trebale bi se organizirati kao dražbe, sindicirane transakcije ili privatni plasmani, ovisno o tome što je najprikladnije s obzirom na opseg i vrstu operacija.
- (13) Diversificirana strategija financiranja trebala bi uključivati mogućnost izdavanja kratkoročnih instrumenata i održavanja zaštitnog sloja likvidnosti, što bi Komisiji omogućilo da apsorbira neusklađenosti između rokova uzimanja zajmova i isplata te da ispuni zahtjev za isplatu u slučaju nepovoljnih uvjeta financiranja. Kako bi se zajamčila fleksibilnost i učinkovitost, operacije uzimanja kratkoročnih zajmova s pomoću kratkoročnih obveznica EU-a trebale bi se provoditi u okviru redovitih dražbi. Te bi dražbe trebale biti organizirane tako da se zajamči status transparentnog i predvidljivog izdavatelja Uniji i jednako postupanje prema sudionicima.
- (14) Operacije upravljanja dugom u okviru diversificirane strategije financiranja omogućuju bolje upravljanje kamatnim i drugim financijskim rizicima. Stoga je primjereno dopustiti upotrebu izvedenica, kao što su ugovori o razmjeni, za upravljanje kamatnim ili drugim financijskim rizicima povezanim sa zajmovima za zemlje korisnice, poštujući pritom načelo proračunske ravnoteže, ili sklapanje osiguranih ili neosiguranih transakcija na tržištu novca s uredima za upravljanje dugom iz država članica, nadnacionalnim institucijama, nacionalnim agencijama javnog sektora, središnjim bankama, kreditnim institucijama i investicijskim društvima s odgovarajućim kreditnim položajem ili središnjim drugim ugovornim stranama. U tom kontekstu Komisiju bi trebalo ovlastiti i za ponovnu kupnju i/ili držanje vlastitih obveznica za potrebe upravljanja likvidnošću i potpore likvidnosti na tržištu obveznica Unije.
- (15) Zbog operacija upravljanja likvidnošću Komisija može dobiti povoljnije uvjete za sva novčana sredstva koja premašuju ona potrebna za izvršenje predviđenih isplata. Stoga je u tu svrhu primjereno dopustiti ulaganje viška gotovinskih sredstava putem instrumenata tržišta novca kad je to prikladno. To bi se moglo dogoditi kad neočekivano niže isplate od predviđenih dovedu do akumulacije nepredviđenih gotovinskih sredstava. U suprotnom, Komisija u očekivanju razdoblja velikih isplata može unaprijed prikupiti sredstva kako bi se izbjegla visoka koncentracija operacija u kratkom vremenu i popratni rizici za izvršenje i određivanje cijena tih operacija. Pri utvrđivanju ili izmjeni strategije upravljanja likvidnošću primjereno je savjetovati se s glavnim službenikom za rizike i računovodstvenim službenikom.

- (16) Operacije davanja zajmova trebale bi se provoditi u skladu s relevantnim temeljnim aktom i odgovarajućim sporazumima o zajmu. Primjereno je utvrditi minimalne uvjete pod kojima se zajmovi isplaćuju. Trebalo bi osigurati i da zemlje korisnice snose sve troškove Unije povezane sa zajmom u skladu s metodologijom koju je utvrdila Komisija u zasebnoj odluci dopunjenoj detaljnim smjernicama za izračun takvih troškova.
- (17) Zemljama korisnicama trebalo bi omogućiti da od Komisije zatraže zajmove s fiksnom zaštitom od kamatnih rizika. Za to bi Komisija trebala upotrijebiti financijske instrumente kao što su ugovori o razmjeni kako bi ponudila zajmove s fiksnom kamatnom stopom. Troškove upravljanja rizicima povezanim sa izvedenicama trebala bi snositi zemlja korisnica.
- (18) Operacije uzimanja zajmova u okviru postojećih programa financijske pomoći provode se u okviru „Programa izdavanja dužničkih vrijednosnih papira EU-a i Euratoma” uspostavljenog 2019. i ažuriranog 2021. („program izdavanja dužničkih vrijednosnih papira”). To uključuje, među ostalim, sažetak prospekta koji sadržava sve potrebne informacije za tržišta u skladu s primjenjivim zakonodavstvom te operativne i ugovorne mehanizme s drugim ugovornim stranama koji su ključni za aktivnosti uzimanja zajmova. Operacije uzimanja zajmova u okviru diversificirane strategije financiranja trebale bi se provoditi u okviru programa za izdavanje dužničkih vrijednosnih papira nakon unošenja potrebnih izmjena u postojeću dokumentaciju.
- (19) Za provedbu operacija uzimanja zajmova te upravljanja dugom i likvidnošću u okviru diversificirane strategije financiranja trebalo bi uspostaviti odgovarajuće operativne kapacitete, uključujući kapacitete za namiru transakcija, dražbovnu platformu i mogućnost upotrebe repo transakcija i ugovora o razmjeni.
- (20) Komisija bi radi provedbe operacija uzimanja zajmova te upravljanja dugom i likvidnošću u okviru diversificirane strategije financiranja i povezanih operacija davanja zajmova trebala otvoriti namjenske račune isključivo za potrebe tih operacija. Za te račune trebala bi vrijediti ista razmatranja kao i za račune za operacije NGEU-a. Posebno bi radi uklanjanja likvidnosnog rizika koji proizlazi iz tih operacija trebalo uspostaviti sigurna i namjenska bonitetna novčana sredstva za plaćanja. Zahtjev za držanje takve namjenske bonitetne novčane pričuve sastavni je i neizostavan dio pristupa upravljanju rizicima za diversificiranu strategiju financiranja. Kako bi se osiguralo da ta kritična novčana sredstva ne budu izložena nikakvom riziku druge ugovorne strane koji proizlazi iz propasti institucije kod koje se te pričuve drže, nužno je da se ta bonitetna novčana sredstva drže kod središnje banke. Ta bi se novčana sredstva trebala držati na namjenskom računu pri Europskoj središnjoj banci („ESB”) i trebala bi biti na najnižoj razini koja je potrebna za podmirivanje predstojećih plaćanja u kratkoročnom razdoblju, a njihov iznos može varirati ovisno o rasporedu izdavanja i isplate. S ESB-om bi trebalo sklopiti ugovor o uslugama fiskalnog zastupanja koji bi omogućio pokrivanje povezanih troškova. Svi drugi iznosi koji premašuju bonitetna novčana sredstva mogli bi se uložiti putem instrumenata tržišta novca ili držati na namjenskim računima kod ovlaštenih drugih ugovornih strana.
- (21) Nadalje, okvir za upravljanje rizicima i usklađenost za operacije uzimanja zajmova, upravljanja dugom, upravljanja likvidnošću i davanja zajmova trebao bi zajamčiti zaštitu financijskih interesa Unije i osigurati da se sve aktivnosti provode u skladu s najvišim standardima integriteta, poštenja i dobrog financijskog upravljanja i upravljanja rizicima. U tom pogledu uloga glavnog službenika za rizike koja je prethodno uvedena Provedbenom odlukom C(2021) 2502 proširena je na sve operacije u okviru diversificirane strategije financiranja na temelju Provedbene odluke Komisije (EU, Euratom) 2022/2544 (⁷). Glavnom službeniku za rizike u ispunjavanju zadaća trebao bi pomagati Odbor za rizike i usklađenost. Potrebno je unijeti određene izmjene kako bi se osiguralo da je sastav Odbora za rizike i usklađenost prikladan za pružanje odgovarajuće potpore glavnom službeniku za rizike, sastav tog odbora uskladio s najboljom praksom i uzeo u obzir prošireni opseg zadaća glavnog službenika za rizike. Među ostalim, direktora uprave zadužene za izdavanje dužničkih instrumenata za financiranje programa Unije trebalo bi uključiti kao stalnog promatrača u Odbor za rizike i usklađenost kako bi se omogućila razmjena iskustava u nadzoru operacija, imenovanje najviše triju neovisnih stručnjaka i utvrđivanje jasnijih zahtjeva za imenovanje članova Odbora za rizike i usklađenost.

(⁷) Provedbena odluka Komisije (EU, Euratom) 2022/2544 od 19. prosinca 2022. o uspostavi mehanizama za upravljanje i provedbu EU-ovih operacija uzimanja zajmova i upravljanja dugom u okviru diversificirane strategije financiranja te povezanih operacija davanja zajmova (SL L 328, 22.12.2022., str. 109., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2544/oj).

- (22) Glavni službenik za rizike trebao bi u skladu s najboljom praksom i priznatim međunarodnim standardima izraditi politiku rizika i usklađenosti na visokoj razini koja će sadržavati smjernice u vezi s rizicima i usklađenosti za potpuno neovisnu provedbu operacija. Postupno uvođenje operacija upravljanja dugom i upravljanja likvidnošću podrazumijeva dodatne rizike, kao što je kreditni rizik druge ugovorne strane. Te operacije treba dodatno pratiti glavni službenik za rizike kako bi ostali unutar okvira za upravljanje rizicima utvrđenog u politici rizika i usklađenosti na visokoj razini. U tom bi smislu glavni službenik za rizike trebao usporedno s postupnim uvođenjem tih operacija utvrditi nova ograničenja rizika i rješenja za praćenje rizika.
- (23) Glavni službenik za rizike posebno bi trebao osigurati da operacije budu u skladu s politikom rizika i usklađenosti na visokoj razini te da se rizici povezani s tim operacijama utvrđuju, da se razumiju, da se njima upravlja i da se o njima izvješćuje glavnog službenika za rizike. Njemu bi u obavljanju tih zadaća trebao pomagati službenik za usklađenost, koji bi ga izravno trebao izvješćivati o pitanjima povezanim s usklađenošću s pravilima, postupcima i sprečavanjem pranja novca i financiranja terorizma.
- (24) Model upravljanja i postupci potrebni za provedbu diversificirane strategije financiranja u okviru NGEU-a uspostavljeni su u skladu s Provedbenom odlukom C(2021) 2502, koja je stavljena izvan snage Provedbenom odlukom (EU, Euratom) 2022/2544, kojom su utvrđeni mehanizmi koji se primjenjuju na operacije uzimanja zajmova i upravljanja dugom koje Komisija provodi u okviru diversificirane strategije financiranja i na povezane operacije davanja zajmova. Ova Odluka temelji se na načelima utvrđenima u tim provedbenim odlukama. Kako bi se osigurala ujednačenost mehanizama koji se primjenjuju na sve operacije koje se provode u okviru diversificirane strategije financiranja, primjereno je staviti izvan snage Provedbenu odluku (EU, Euratom) 2022/2544.
- (25) Kako bi se godišnja odluka o uzimanju zajmova donijela u skladu i usporedno s ovom Odlukom te pravodobno kako bi se omogućila provedba programa izdavanja obveznica, koji treba započeti odmah 2024., ova bi Odluka trebala hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

POGLAVLJE 1.

PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Odlukom utvrđuju mehanizmi za provedbu diversificirane strategije financiranja za operacije uzimanja zajmova te upravljanja dugom i likvidnošću u okviru područja primjene članka 220.a Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 („Financijska uredba”) te povezane operacije davanja zajmova.
2. Poglavlje 4. primjenjuje se i na operacije uzimanja i davanja zajmova koje se provode primjenom uzajamne metode.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Odluke, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „operacije uzimanja zajmova” znači tržišne operacije, posebno izdavanje dužničkih vrijednosnih papira radi uzimanja zajmova, uključujući obnovljeno uzimanje zajmova;

2. „operacije upravljanja dugom” znači tržišne operacije povezane s dugom koji proizlazi iz operacija uzimanja zajmova radi optimizacije strukture nepodmirenog duga, smanjenja kamatnog rizika, potpore likvidnosti sekundarnog tržišta ili smanjenja drugih financijskih rizika;
3. „operacije upravljanja likvidnošću” znači operacije za upravljanje priljevima i odljevima primitaka koji proizlaze iz operacija uzimanja zajmova i upravljanja dugom kako bi se tim iznosima moglo troškovno učinkovito upravljati;
4. „operacije davanja zajmova” znači operacije povezane s provedbom zajmova i kreditnih linija za financijsku pomoć u skladu s člankom 220. Financijske uredbe;
5. „isplata” znači prijenos primitaka dobivenih operacijama uzimanja zajmova i upravljanja dugom radi financiranja povratne ili bespovratne potpore pružene korisniku;
6. „dužnosnik za ovjeravanje programa” znači dužnosnik za ovjeravanje koji je, u skladu s Prilogom I. unutarnjim pravilima uspostavljenima Odlukom Komisije C(2018) 5120 (8), odgovoran za izvršenje proračunskih linija programa financijske pomoći i programa koji se financira na temelju članka 2. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/2094 ako se njime provode mjere iz članka 1. stavka 2. te uredbe;
7. „bonitetna novčana sredstva” znači iznos gotovine koji se mora držati na gotovinskom računu ESB-a za predstojeća plaćanja tijekom određenog razdoblja;
8. „ugovor o razmjeni” znači ugovor o razmjeni kako je definiran u odjeljku 1. točki 10. Priloga III. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/583 (9);
9. „izvedenice” znači izvedenice kako su definirane u članku 2. točki 5. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (10);
10. „repo transakcija” ili „obratna repo transakcija” znači repo transakcija odnosno obratna repo transakcija kako su definirane u članku 3. točki 9. Uredbe (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća (11);
11. „transakcija kupnje i ponovne prodaje (*buy-sell back*)” ili „transakcija prodaje i ponovne kupnje (*sell-buy back*)” znači transakcija kupnje i ponovne prodaje odnosno transakcija prodaje i ponovne kupnje kako su definirane u članku 3. točki 8. Uredbe (EU) 2015/2365;
12. „instrumenti tržišta novca” znači instrumenti kao što su depoziti, uključujući certifikate o oročenom depozitu, kreditne linije, uzajamne fondove tržišta novca, fondove čijim se udjelima trguje na burzi i koji prate indekse tržišta novca, komercijalne zapise, rizničke zapise, obveznice s jednogodišnjim dospeljećem te ugovore o pozajmljivanju vrijednosnih papira i repo ugovore, u skladu s definicijom „instrumenata tržišta novca” iz članka 4. stavka 1. točke 17. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća (12);
13. „sindicirana transakcija” znači transakcija u okviru koje skupina zajmodavaca, koja se naziva sindikat, nudi financiranje jednom zajmoprimcu;

(8) Odluka Komisije C(2018) 5120 final od 3. kolovoza 2018. o unutarnjim pravilima o izvršenju općeg proračuna Europske unije (dio Europske komisije) na znanje službama Komisije.

(9) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/583 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda u vezi sa zahtjevima u pogledu transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u odnosu na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice (SL L 87, 31.3.2017., str. 229., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/583/oj).

(10) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

(11) Uredba (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 337, 23.12.2015., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2365/oj>).

(12) Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj>).

14. „dražba” znači postupak izdavanja dužničkih vrijednosnih papira Unije i Euratoma na temelju konkurentnih ponuda putem dražbovne platforme;
15. „dugoročno financiranje” znači financiranje operacijama uzimanja zajmova s rokom dospijeca duljim od jedne godine, bez iznosa koji se drže za vlastiti račun;
16. „kratkoročno financiranje” znači financiranje operacijama uzimanja zajmova s rokom dospijeca od jedne godine ili kraćim i korištenje neosiguranih transakcija na tržištu novca i osiguranih transakcija na tržištu novca.

POGLAVLJE 2.

OPERACIJE UZIMANJA ZAJMOVA, UPRAVLJANJA DUGOM I DAVANJA ZAJMOVA

ODJELJAK 1.

Strategija financiranja

Članak 3.

Godišnja odluka o uzimanju zajmova te upravljanju dugom i likvidnošću

1. Komisija donosi odluku o uzimanju zajmova te upravljanju dugom i likvidnošću kojom se utvrđuje okvir s određenim maksimalnim ograničenjima za operacije uzimanja zajmova i upravljanja dugom te daje odobrenje za operacije upravljanja likvidnošću koje se mogu sklopiti tijekom kalendarske godine („godišnja odluka o uzimanju zajmova”).
2. U godišnjoj odluci o uzimanju zajmova utvrđuju se sljedeći parametri:
 - (a) maksimalni godišnji iznos dugoročnog financiranja na temelju višegodišnjeg rasporeda očekivanih isplata u okviru programa i potreba za refinanciranjem;
 - (b) maksimalni nepodmireni iznos kratkoročnog financiranja, među ostalim izdavanjem kratkoročnih obveznica EU-a;
 - (c) maksimalni konačni nepodmireni iznos po izdanju koji odražava koncentracijski rizik po dospijeću;
 - (d) maksimalno prosječno dospijeće dugoročnog financiranja;
 - (e) prema potrebi, maksimalni nepodmireni iznos vlastitih izdanja koji se može držati za vlastiti račun Komisije i staviti na raspolaganje drugim ugovornim stranama putem repo transakcija radi potpore sekundarnom tržištu obveznica Unije ili radi mobilizacije kratkoročnog financiranja;
 - (f) odobrenje za operacije upravljanja likvidnošću s pomoću instrumenata tržišta novca iz članka 8.
3. Pri sastavljanju godišnje odluke o uzimanju zajmova u obzir se uzimaju sljedeći čimbenici:
 - (a) zahtjevi koji proizlaze iz temeljnih akata, posebno temeljnih akata iz članka 220. stavka 1. Financijske uredbe;

- (b) obveze plaćanja radi servisiranja nepodmirenog duga i vraćanja glavnice, u skladu s godišnjim programom rada i uzimajući u obzir financijsko programiranje;
 - (c) usklađenost s ograničenjima utvrđenima u Odluci Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 ⁽¹³⁾ i, prema potrebi, Uredbi Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽¹⁴⁾ te s ograničenjima maksimalnog trajanja ili maksimalnog prosječnog dospjeća utvrđenima u temeljnom aktu. Kad je riječ o NGEU-u, ta su ograničenja utvrđena u članku 6. Odluke (EU, Euratom) 2020/2053 za dodatna vlastita sredstva od 0,6 postotnih bodova BND-a država članica i, za slučaj planirane otplate zajma iz proračuna Unije, uz ograničenje utvrđeno u članku 5. stavku 2. trećem podstavku te odluke;
 - (d) dospjeća zajmova utvrđena u sporazumima o zajmu sklopljenima između Komisije i zemlje korisnice;
 - (e) višegodišnji raspored isplata u okviru relevantnih programa politike i potreba za refinanciranjem uzimajući u obzir šire aspekte ponude i potražnje;
 - (f) ostali čimbenici relevantni za utvrđivanje operacija uzimanja zajmova i upravljanja dugom.
4. Godišnja odluka o uzimanju zajmova donosi se prije početka razdoblja koje je njome obuhvaćeno.
5. Godišnja odluka o uzimanju zajmova može se izmijeniti osobito u slučaju ozbiljnog rizika da se maksimalno prosječno dospjeće neće moći ispoštovati zbog nedovoljnog izdanja iznosa dugoročnog financiranja ili u slučaju promjene jednog ili više čimbenika iz stavka 3.
6. Godišnju odluku o uzimanju zajmova Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 4.

Plan financiranja

1. Planom financiranja utvrđuje se okvirni cilj za sredstva koja se prikupljaju operacijama uzimanja zajmova i kojima se upravlja putem operacija upravljanja dugom te u pravilu obuhvaća razdoblje od šest mjeseci.
2. U planu financiranja navode se planirane operacije uzimanja zajmova i, ovisno o slučaju, operacije upravljanja dugom i upravljanja likvidnošću koje će se provoditi u okviru diversificirane strategije financiranja. U skladu s okvirom utvrđenim u godišnjoj odluci o uzimanju zajmova te uzimajući u obzir čimbenike iz članka 3. stavka 3. i financijske uvjete na primarnom i sekundarnom tržištu, plan financiranja sadržava, među ostalim, sljedeće parametre:
- (a) maksimalni očekivani iznos kratkoročnog i dugoročnog financiranja za to razdoblje;
 - (b) ponderirano maksimalno prosječno dospjeće dugoročnog financiranja koje će se provesti;
 - (c) prema potrebi, maksimalni nepodmireni iznos vlastitih izdanja koji se može držati za vlastiti račun Komisije i staviti na raspolaganje drugim ugovornim stranama putem repo transakcije radi potpore sekundarnom tržištu obveznica Unije ili radi mobilizacije kratkoročnog financiranja;

⁽¹³⁾ Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom (SL L 424, 15.12.2020., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj>).

⁽¹⁴⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. (SL L 433I, 22.12.2020., str. 11., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

- (d) prema potrebi, indikativni iznos ili raspon koji odražava planirano financiranje i isplate u trenutku donošenja plana financiranja i koji će se uložiti putem instrumenata tržišta novca tijekom cijelog semestra financiranja u skladu s člankom 8.

Pri utvrđivanju plana financiranja uzima se u obzir mišljenje glavnog službenika za rizike iz članka 20. stavka 2. točke (a).

3. Plan financiranja donosi se prije početka razdoblja koje je njime obuhvaćeno.
4. Plan financiranja može se izmijeniti u slučaju znatne promjene jednog ili više čimbenika iz članka 3. stavka 3.
5. Na temelju donesenog plana financiranja Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće.

Članak 5.

Obavješćivanje o predviđenim potrebama za isplatama u svrhu pripreme i provedbe plana financiranja

1. Plan financiranja utvrđuje se na temelju ažuriranih informacija o rasporedu očekivanih plaćanja koje mogu uključivati višegodišnje potrebe za isplatom i koje dužnosnici za ovjeravanje programa dostavljaju Glavnoj upravi za proračun. Dostavljene informacije moraju biti što točnije i pouzdanije.
2. Mjesec dana prije donošenja plana financiranja dužnosnici za ovjeravanje programa dostavljaju detaljnu projekciju potreba za isplatama za odgovarajuće programe.
3. Dužnosnici za ovjeravanje programa u mjeri u kojoj je to moguće redovito, točno i pouzdano ažuriraju dostavljene informacije o predviđenim isplatama, uključujući promjene rokova za dovršetak postupaka odobravanja plaćanja.
4. Za priopćavanje informacija koje se zahtijevaju u skladu sa stavicama od 1. do 3. ovog članka dužnosnici za ovjeravanje programa upotrebljavaju elektronički sustav za komunikaciju i ažuriranje informacija o predviđenim potrebama za isplatama iz članka 12. stavka 2. točke i.

Članak 6.

Provedba operacija uzimanja zajmova te upravljanja dugom i likvidnošću

1. Pojedinačne operacije uzimanja zajmova te upravljanja dugom i likvidnošću provode se u skladu s najnovijim primjenjivim ažuriranjem plana financiranja za dotično razdoblje.

Na temelju ažuriranja iz članka 5. stavka 3. glavni direktor Glavne uprave za proračun izdaje redovite upute o iznosima koji će se prikupiti izdavanjem dužničkih vrijednosnih papira i kojima će se upravljati u okviru operacija upravljanja dugom i likvidnošću.

2. Naloženi iznosi prikupljaju se primjenom diversificirane strategije financiranja definirane u članku 7. uz poštovanje parametara iz plana financiranja utvrđenih u članku 4. stavku 2.

Operacije uzimanja zajmova te upravljanja dugom i likvidnošću moraju biti u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, što uključuje odgovarajuće podjele uloga i odgovornosti, protok informacija i izvješćivanja s ciljem jamčenja neovisnog nadzora i odgovornosti te zakonitost i pravilnost svih transakcija. Te operacije provode se u skladu s najboljom praksom na tržištu i poštujući tržišne konvencije.

Članak 7.

Diversificirana strategija financiranja

1. Pri provedbi diversificirane strategije financiranja, uz potpuno poštovanje načela dobrog financijskog upravljanja, za pozajmljivanje sredstava potrebnih kako bi se pravodobno zadovoljile potrebe za povratnom i bespovratnom potporom u okviru relevantnih programa te kako bi se što učinkovitije i brže upravljalo nastalim dugom, uz nastojanje da se pritom postignu najpovoljniji financijski uvjeti za proračun Unije i zemlje korisnice u prevladavajućim tržišnim okolnostima te osigura redovita prisutnost na tržištu kapitala, Komisija primjenjuje sljedeća načela:

- (a) operacije uzimanja zajmova i upravljanja dugom mogu se provoditi na primarnom tržištu, na sekundarnom tržištu i na tržištima novca;
- (b) operacije uzimanja zajmova provode se uzimanjem niza pojedinačnih zajmova s različitim dospeljima, od kratkoročnog do dugoročnog financiranja;
- (c) operacije uzimanja zajmova mogu se provoditi kombiniranjem sindiciranih transakcija i dražbi te privatnim plasmanima, oslanjajući se u oba slučaja na usluge kreditnih institucija i investicijskih društava koji su članovi mreže primarnog trgovca uspostavljene Odlukom Komisije (EU, Euratom) 2021/625 ⁽¹⁵⁾;
- (d) nastali dug može se obnoviti za potrebe upravljanja dospeljem;
- (e) neusklađenostima novčanih tokova i likvidnosnim rizikom upravlja se primjenom mjera upravljanja dugom i likvidnošću;
- (f) kamatnim rizikom i drugim financijskim rizicima može se upravljati s pomoću operacija upravljanja dugom, kako je opisano u stavku 2.

2. Ako je to potrebno za bolje upravljanje kamatnim i drugim financijskim rizicima koji proizlaze iz provedbe diversificirane strategije financiranja, Komisija može kamatnim ili drugim financijskim rizicima upravljati s pomoću operacija upravljanja dugom koje mogu obuhvaćati upotrebu izvedenica kao što su ugovori o razmjeni. U tu svrhu Komisija može ponovno kupiti i držati vlastite obveznice. Primjerice, ugovori o razmjeni mogu se upotrebljavati samo za zaštitu od kamatnih rizika koje snose zemlje korisnice zajmova. Troškove upravljanja rizicima povezanima s izvedenicama snosi korisnik operacije upravljanja rizicima.

Članak 8.

Strategija upravljanja likvidnošću

1. Saldima likvidnosti koji premašuju bonitetna novčana sredstva iz članka 14. stavka 2. može se upravljati s pomoću instrumenata tržišta novca.

2. Instrumenti tržišta novca mogu se provoditi s uredima država članica za upravljanje dugom, nadnacionalnim institucijama, nacionalnim agencijama javnog sektora, središnjim bankama, kreditnim institucijama i investicijskim društvima s odgovarajućim kreditnim položajem te središnjim drugim ugovornim stranama.

3. Glavni direktor Glavne uprave za proračun definira strategiju upravljanja likvidnošću kojom se utvrđuju ključni parametri upravljanja viškom likvidnosti. Strategija sadržava sljedeće:

- (a) ciljeve ulaganja;
- (b) prema potrebi, primjenjive referentne vrijednosti;

⁽¹⁵⁾ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2021/625 od 14. travnja 2021. o uspostavi mreže primarnih trgovaca i definiranju kriterija prihvatljivosti za mandate glavnih voditelja i suvoditelja u sindiciranim transakcijama za potrebe aktivnosti zaduživanja Komisije u ime Unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 131, 16.4.2021., str. 170., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/625/oj>).

- (c) maksimalno trajanje držanja novčanih sredstava i ulaganja;
- (d) kriterije prihvatljivosti za odabir drugih ugovornih strana s kojima se mogu obavljati transakcije;
- (e) prihvatljive instrumente tržišta novca;
- (f) zahtjeve za prihvatljivost imovine koja se može kupiti i/ili prihvatiti kao kolateral.

4. Pri utvrđivanju ili izmjeni strategije upravljanja likvidnošću uzima se u obzir mišljenje glavnog službenika za rizike iz članka 20. stavka 2. točke (b). Provodi se i savjetovanje s računovodstvenim službenikom Komisije.

ODJELJAK 2.

Operacije davanja zajmova

Članak 9.

Operacije davanja zajmova

Operacije davanja zajmova provode se u skladu s posebnim pravilima utvrđenima u relevantnom temeljnom aktu te uvjetima utvrđenima u sporazumima o zajmu sklopljenima između Komisije i zemlje korisnice u skladu s relevantnim temeljnim aktom.

Članak 10.

Isplate i prijevremeno dospjeće zajma

1. Obroci ili tranše zajma isplaćuju se što učinkovitije i brže, u skladu s dostupnošću financiranja. Sporazumi o zajmu sadržavaju bezuvjetnu i neopozivu obvezu zemlje korisnice da će snositi sve troškove povezane s uzimanjem zajma, uključujući administrativne troškove, i da će otplatiti glavnicu i kamate, te se u njima može dopustiti upotreba izvedenica, posebno ugovora o razmjeni.

2. Sporazumi o zajmu sklopljeni u skladu s Uredbom (EU) 2021/241 sadržavaju klauzulu o prijevremenom dospjeću na temelju koje Komisija ima pravo zatražiti prijevremenu otplatu zajma, među ostalim, u skladu s člankom 22. stavkom 5. i člankom 24. stavkom 9. Uredbe (EU) 2021/241 i povrat neporavnalog pretfinanciranja.

Članak 11.

Troškovi zajma

1. U skladu s člankom 220. Financijske uredbe i relevantnim temeljnim aktima sve troškove, uključujući troškove povezane s upravljanjem kamatnim i drugim financijskim rizicima, koji nastanu za Uniju u vezi s pozajmljivanjem sredstava za zajmove snose zemlje korisnice te se oni izračunavaju u skladu s metodologijom utvrđenom u Provedbenoj odluci (EU, Euratom) 2022/2545, dopunjenoj posebnim smjernicama, uz potpuno poštovanje načela transparentnosti i jednakog postupanja.

2. Sve Unijine troškove u vezi s izvedenicama snosi zemlja korisnica.

3. Računi za troškove redovito se izdaju zemlji korisnici.

ODJELJAK 3.

Provedba i izvješćivanje

Članak 12.

Uspostava operativnih kapaciteta

1. Provedba operacija uzimanja zajmova te upravljanja dugom i likvidnošću u okviru diversificirane strategije financiranja i povezanih operacija davanja zajmova uključuje uspostavu i upravljanje operativnim kapacitetima kojima se osigurava da postojeći sustavi podupiru dobro financijsko upravljanje i da podliježu pouzdanom upravljanju rizicima te dokumentiranju postupaka i odluka.
2. Ti operativni kapaciteti posebno uključuju sljedeće:
 - (a) pregovaranje, reviziju i potpisivanje sporazuma s javnim ili privatnim kreditnim institucijama i nacionalnim ili međunarodnim središnjim depozitorijima vrijednosnih papira potrebnih za zaključivanje namire transakcija;
 - (b) reviziju, izmjenu, ponovno sastavljanje i finalizaciju dokumentacije o uzimanju zajmova, uključujući dokumentaciju u okviru programa za izdavanje dužničkih vrijednosnih papira;
 - (c) utvrđivanje mehanizama i pravila za organizaciju dražbi, uključujući sporazume s vanjskim pružateljima sustava i stalni nadzor izvedbe dražbi;
 - (d) provedbu pojedinačnih transakcija uzimanja zajmova putem sindiciranih transakcija, dražbi i privatnih plasmana;
 - (e) izračun nastalih troškova, u skladu s metodologijom koju u posebnim smjernicama utvrđuje Komisija, za koje će se teretiti proračun Unije i zemlje korisnice u kontekstu operacija davanja zajmova;
 - (f) uspostavu mehanizama i pregovaranje, reviziju i potpisivanje sporazuma, uključujući sporazume s drugim ugovornim stranama i pružateljima sustava trgovanja, potrebne za provođenje sljedećih transakcija i instrumenata:
 - i. repo transakcija ili obratnih repo transakcija, transakcija kupnje i ponovne prodaje ili transakcija prodaje i ponovne kupnje te ostalih transakcija kojima nastaju obveze;
 - ii. izvedenica, kao što su ugovori o razmjeni, u svrhu upravljanja i zaštite od rizika isključivo za potrebe zajmova;
 - (g) provođenje transakcija na sekundarnom tržištu, neosiguranih i osiguranih transakcija na tržištu novca, uključujući one navedene u prethodnoj točki (f) podtočkama i. i ii.;
 - (h) uspostavu svih organiziranih sustava ili postupaka potrebnih za operacije upravljanja likvidnošću;
 - (i) uspostavu elektroničkog sustava za komunikaciju i ažuriranje informacija o predviđenim potrebama za isplata iz članka 5. stavka 4. i upravljanje njime.

Članak 13.

Izvješćivanje o provedbi operacija uzimanja zajmova, upravljanja dugom i likvidnošću te davanja zajmova

Komisija dvaput godišnje sastavlja izvješće o svim aspektima svoje strategije uzimanja zajmova te upravljanja dugom i likvidnošću, kao što su pravna osnova, nepodmireni iznosi obveznica i kratkoročnih obveznica, profil dospjeća, isplaćena bespovratna sredstva i zajmovi, raspored otplate isplaćenih zajmova, trošak financiranja i iznos koji Komisija namjerava izdati u sljedećem semestru. Izvješće se podnosi Europskom parlamentu i Vijeću.

POGLAVLJE 3.

RAČUNOVODSTVO I RAČUNOVODSTVENI SLUŽBENIK*Članak 14.***Račun za upravljanje primicima**

1. Primicima koji se odnose na operacije uzimanja zajmova, upravljanja dugom i davanja zajmova upravlja se na računu koji otvara računovodstveni službenik Komisije. Računovodstveni službenik delegira upravljanje tim računom relevantnim službama Glavne uprave za proračun, koje njime upravljaju u skladu s pravilima, načelima i postupcima utvrđenima u ovoj Odluci.
2. Račun se vodi u ESB-u na temelju ugovora o uslugama fiskalnog zastupanja. Upotrebljavaju se za namjenska bonitetna novčana sredstva koja se prilagođavaju iznosima predstojećih plaćanja.
3. Glavni direktor Glavne uprave za proračun utvrđuje metodologiju kojom se izračunavaju bonitetna novčana sredstva za određeno razdoblje.

*Članak 15.***Računi za operacije upravljanja gotovinom i likvidnošću**

1. Račune potrebne za operacije upravljanja gotovinom i likvidnošću otvara računovodstveni službenik Komisije. Računovodstveni službenik delegira upravljanje tim računom relevantnim službama Glavne uprave za proračun, koje njime upravljaju u skladu s pravilima, načelima i postupcima utvrđenima u ovoj Odluci. Računovodstveni službenik može utvrditi uvjete za upravljanje računima u skladu s Financijskom uredbom.
2. Za potrebe upravljanja gotovinom koja premašuje bonitetna novčana sredstva i operacija upravljanja likvidnošću, računi se mogu držati kod ESB-a ili bilo koje druge ovlaštene druge ugovorne strane.

*Članak 16.***Računovodstvo za operacije uzimanja zajmova, upravljanja dugom i likvidnošću te davanja zajmova**

Računovodstveni službenik odgovoran je za osiguravanje primjerenog računovodstva za sve operacije uzimanja zajmova, upravljanja dugom i likvidnošću te davanja zajmova u skladu s računovodstvenim pravilima Unije i glavom XIII. Financijske uredbe.

*Članak 17.***Sastavljanje financijskih izvještaja**

1. Računovodstveni službenik odgovoran je za pripremu godišnjih financijskih izvještaja u vezi s operacijama uzimanja zajmova, upravljanja dugom i likvidnošću te davanja zajmova u skladu s računovodstvenim pravilima Unije i na temelju informacija koje dostave dužnosnici za ovjeravanje programa.
2. Ti financijski izvještaji dio su konsolidirane godišnje financijske dokumentacije proračuna Unije.

POGLAVLJE 4.

UPRAVLJANJE RIZICIMA I USKLAĐENOST

Članak 18.

Uloga glavnog službenika za rizike za operacije uzimanja zajmova, upravljanja dugom i likvidnošću te davanja zajmova

1. Za operacije uzimanja zajmova, upravljanja dugom i likvidnošću te davanja zajmova imenuje se glavni službenik za rizike, čije su ovlasti i funkcije utvrđene u ovoj Odluci.
2. Uloga je glavnog službenika za rizike osigurati da se sustavi, metodologije i postupci koji se primjenjuju za provedbu operacija uzimanja zajmova, upravljanja dugom i likvidnošću te davanja zajmova oblikuju i provode na način kojim se u najvećoj mogućoj mjeri osigurava zaštita financijskih interesa Unije i dobro financijsko upravljanje operacijama uzimanja zajmova, upravljanja dugom i likvidnošću te davanja zajmova.
3. Uloga glavnog službenika za rizike obavlja se neovisno o funkcijama i zadaćama povezanim s planiranjem, provedbom, izvršenjem i računovodstvom za te operacije. Glavni službenik za rizike ima autonomiju u obavljanju zadaća i odgovornosti opisanih u ovom poglavlju te mu se osiguravaju potrebni resursi.
4. Glavni službenik za rizike izravno izvješćuje člana Kolegija odgovornog za proračun o odgovornostima utvrđenima u ovom poglavlju.
5. Član osoblja kojem je povjerena uloga službenika za usklađenost izravno izvješćuje glavnog službenika za rizike o pitanjima iz članka 19. stavka 4.

Članak 19.

Uspostava politike rizika i usklađenosti na visokoj razini

1. Glavni službenik za rizike izrađuje politiku rizika i usklađenosti na visokoj razini kojom se utvrđuju glavni rizici za financijske interese Unije koji proizlaze iz provedbe operacija uzimanja zajmova, upravljanja dugom i likvidnošću te davanja zajmova. U tom kontekstu glavni službenik za rizike uzima u obzir načela za prepoznavanje i procjenu rizika u skladu s kojima učinkoviti sustav unutarnje kontrole utvrđuje i kontinuirano procjenjuje glavne rizike.
2. Politikom rizika i usklađenosti na visokoj razini utvrđuju se strateški ciljevi u području rizika i osigurava sveobuhvatni okvir za smjernice za upravljanje rizicima koje se primjenjuju na operacije uzimanja zajmova, upravljanja dugom i likvidnošću te davanja zajmova.
3. Politikom rizika i usklađenosti na visokoj razini utvrđuju se svi povezani rizici koji proizlaze iz provedbe operacija uzimanja zajmova, upravljanja dugom i likvidnošću te davanja zajmova, uključujući likvidnosne, tržišne, financijske i kreditne rizike, rizike povezane s drugom ugovornom stranom i operativne rizike. Politikom rizika i usklađenosti na visokoj razini za svaki rizik utvrđuje se sklonost preuzimanju rizika na visokoj razini, opće metodologije za mjerenje izloženosti riziku, zahtjevi za praćenje i izvješćivanje te mehanizam za eskalaciju koji se primjenjuje u slučaju kršenja ili neusklađenosti. U okviru politike provjerava se pouzdanost postupaka potrebnih da se osigura poštenje, integritet i transparentnost tih operacija te se na odgovarajući način ograničavaju financijski ili operativni rizici.

4. Politikom rizika i usklađenosti na visokoj razini obuhvaćena su sljedeća pravila i postupci:
 - (a) pravila i postupci koje trebaju poštovati osobe odgovorne za operativnu provedbu i izvršenje diversificirane strategije financiranja i;
 - (b) pravila i postupci za sprečavanje pranja novca, financiranja terorizma, izvršavanja operacija uzimanja zajmova, upravljanja dugom i davanja zajmova od strane subjekata osnovanih u jurisdikcijama navedenima u relevantnom političkom dokumentu o nekooperativnim jurisdikcijama, ili s poslovnim nastanom u njima, ili za koje se utvrdi da su visokorizične zemlje na temelju članka 9. stavka 2. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁶⁾, ili koji se u praksi ne pridržavaju poreznih standarda Unije ili međunarodno dogovorenih poreznih standarda u vezi s transparentnošću i razmjenom informacija, te za sprečavanje kršenja režima sankcija i drugih relevantnih financijskih nepravilnosti.
5. Politika rizika i usklađenosti na visokoj razini preispituje se najmanje jednom godišnje i prema potrebi revidira.
6. Glavni službenik za rizike politiku rizika i usklađenosti na visokoj razini podnosi članu Kolegija odgovornom za proračun na odobrenje.

Članak 20.

Uloga glavnog službenika za rizike

1. Glavni službenik za rizike praćenjem provjerava da se politika rizika i usklađenosti na visokoj razini sveobuhvatno i dosljedno provodi.
2. Glavni službenik za rizike posebno obavlja sljedeće zadaće:
 - (a) daje mišljenje o nacrtu plana financiranja;
 - (b) daje mišljenje o nacrtu strategije upravljanja likvidnošću;
 - (c) revidira interna pravila i smjernice koje izdaje glavni direktor Glavne uprave za proračun u vezi s provedbom ove Odluke kako bi se zajamčila dosljednost s politikom rizika i usklađenosti na visokoj razini, za koje može zatražiti izmjenu;
 - (d) uspostavlja i nadzire kontinuiranu usklađenost s pouzdanim postupcima za utvrđivanje, kvantifikaciju i praćenje rizika;
 - (e) utvrđuje odgovarajuća ograničenja rizika kako bi kreditni rizik, tržišni rizik i likvidnosni rizik koji se preuzimaju u okviru operacija uzimanja zajmova, operacija upravljanja dugom i operacija upravljanja likvidnošću ostali u skladu s ciljevima rizika i sklonošću preuzimanju rizika. Ograničenja rizika mogu biti pojedinačna ograničenja utvrđena na razini druge ugovorne strane i/ili instrumenta te ograničenja rizika utvrđena na razini agregiranih izloženosti koje proizlaze iz operacija upravljanja dugom i operacija upravljanja likvidnošću;
 - (f) utvrđuje moguće kršenje politike rizika i usklađenosti na visokoj razini ili drugih smjernica, politika i ograničenja povezanih s rizikom te preporučuje moguće korake koje treba poduzeti u slučaju kršenja ili neusklađenosti.

Članak 21.

Izješćivanje glavnog službenika za rizike

1. Glavni službenik za rizike redovito izvješćuje člana Kolegija odgovornog za proračun, Odbor za rizike i usklađenost, glavnog direktora Glavne uprave za proračun i računovodstvenog službenika o značajnim rizicima i usklađenosti s pravilima i postupcima utvrđenima u skladu s člankom 19. stavkom 4. Isto tako, glavni službenik za rizike redovito daje informacije o rizicima i ograničenjima osobama koje su odgovorne za operativno izvršenje diversificirane strategije financiranja.

⁽¹⁶⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj>).

Glavni direktor Glavne uprave za proračun bez nepotrebne odgode poduzima mjere koje su potrebne da bi se odgovorilo na te nalaze i glavnom službeniku za rizike daje objašnjenja o poduzetim mjerama.

Kada izvješćuje člana Kolegija odgovornog za proračun, glavni službenik za rizike može ga, prema potrebi, obavijestiti i o nalazima iz drugog podstavka te o raspravama Odbora za rizike i usklađenost.

2. Glavni službenik za rizike jednom godišnje izvješćuje Komisiju o provedbi politike rizika i usklađenosti na visokoj razini.

Članak 22.

Uloga Odbora za rizike i usklađenost

1. Odbor za rizike i usklađenost uspostavlja se kako bi glavnom službeniku za rizike pomogao u izvršavanju odgovornosti.

2. Odbor za rizike i usklađenost:

- (a) savjetuje se s glavnim službenikom za rizike o politici rizika i usklađenosti na visokoj razini;
- (b) pomaže glavnom službeniku za rizike u provedbi zadaća iz članka 20. stavka 2. točaka (a), (b) i (c) i (d);
- (c) sudjeluje u ocjenjivanju, praćenju i odobravanju praksi povezanih s provedbom politike rizika i usklađenosti na visokoj razini koje se odnose na upravljanje rizicima operacija uzimanja zajmova, upravljanja dugom i davanja zajmova;
- (d) pomaže glavnom službeniku za rizike u procjeni izloženosti novim rizicima u vezi s operacijama uzimanja zajmova, upravljanja dugom i davanja zajmova te ga glavni službenik za rizike obavješćuje o prekoračenju ograničenja utvrđenih kako bi se smanjili rizici ili neusklađenost s politikom rizika i usklađenosti na visokoj razini te drugim smjernicama, politikama i ograničenjima povezanim s rizicima.

Članak 23.

Članovi i organizacija Odbora za rizike i usklađenost

1. Članovi Odbora za rizike i usklađenost su glavni službenik za rizike, računovodstveni službenik Komisije, službenik za usklađenost, dva člana osoblja glavnih uprava čije funkcije uključuju znanje o upravljanju rizicima i nadzoru financijskih tržišta te dva člana osoblja Glavne uprave za proračun koje imenuje glavni direktor Glavne uprave za proračun.

2. Direktor uprave koja nadzire izdavanje dužničkih instrumenata za financiranje programa Unije stalni je promatrač Odbora za rizike i usklađenost bez prava glasa.

3. Glavni direktori glavnih uprava odgovornih za upravljanje rizicima i nadzor financijskih tržišta i glavni direktor Glavne uprave za proračun imenuju članove Odbora za rizike i usklađenost. Imenovani članovi imaju odgovarajuće znanje i kompetencije u područjima relevantnima za rad Odbora za rizike i usklađenost, posebno u vezi s upravljanjem rizicima i nadzorom financijskih tržišta.

4. Glavni službenik za rizike imenuje od dva do tri vanjska stručnjaka da sudjeluju na sastancima Odbora za rizike i usklađenost. Vanjski stručnjaci daju mišljenja i sudjeluju u raspravama bez prava glasa o pitanjima koja se iznesu pred Odborom.

5. Odbor za rizike i usklađenost, kada je to moguće, donosi stajališta na temelju konsenzusa ili, ako konsenzus nije postignut, na temelju obične većine glasova svojih članova. U slučaju izjednačenog broja glasova odlučujući je glas glavnog službenika za rizike.

6. Odbor za rizike i usklađenost donosi svoj poslovnik.

POGLAVLJE 5.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Stavljanje izvan snage

Provedbena odluka (EU, Euratom) 2022/2544 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na odluku stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Odluku i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga.

Članak 25.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. prosinca 2023.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Korelacijska tablica	
Provedbena odluka (EU, Euratom) 2022/2544 od 19. prosinca 2022.	Ova Odluka
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3.	Članak 3.
Članak 4.	Članak 4.
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6.	Članak 6.
Članak 7.	Članak 7.
Članak 8.	Članak 9.
Članak 9.	Članak 10.
Članak 10.	Članak 11.
Članak 11.	Članak 12.
Članak 12.	Članak 13.
Članak 13.	Članak 14.
Članak 14.	Članak 16.
Članak 15.	Članak 17.
Članak 16.	Članak 18.
Članak 17.	Članak 19.
Članak 18.	Članak 20.
Članak 19.	Članak 21.
Članak 20.	Članak 22.
Članak 21.	Članak 23.